

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગૂજરાતી કાપીરાશિદ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૦૫૭૭ . વર્ગાક

પુસ્તકનું નામ બ્રહ્મ બ્રહ્મી

વિષય ૮, ૩૬૮ : ૨-૪ ૩૬૮

જાનનામે જહાંદાર જાંઆફરી

ભૂલ ભુલધ્યાં.

નામના

મુનશી મેહેદી હસન “અહેસન”ના પાસે
પાસ લખાવેલા નાટકના ગાયનો તથા હુકસાર.

પ્રકાશક

માણેકજી જીવણજી માસ્ટર
માલિક, નવી આલ્ફ્રેડ નાટક મંડળી
માસ્ટર થીએટર, ધીકાંટા; અમદાવાદ.
નાં ૦ ૩૧, ઇ. વુડ હાઉસ રોડ, કોલાબા-મુંબઈ.
જે ચોપડી ઉપર મા. જી માસ્ટરની તહીનો રજ્જર
સ્ટંપ ન મારેલો હોય તે ચોપડી ચોરીનો અથવા
કાઠ ખીજે જ ઠેકાણે છપાયેલી તેમ જ
ગોટાળાવાળી સમજવી.

આવૃત્તી ચોથી] પ્રત ૨૦૦૦ [સને ૧૯૨૩.

“ ધી જૈન એડવોકેટ ” પ્રિન્ટિંગ પ્રેસમાં
શાહ ચિમનલાલ ગોક્ળદામે છાપી.
જેસિંગલાઇની વાડી, ધીકાંટા; અમદાવાદ.

મુદ્રય ચાર આના

આ ચોપડીનો કોપીરાઇટ તથા એ માહેલો ખેલ ભજી બતાવવાના, ગાયણો છપાવવાવા સર્વે હક નવી આલફ્રેડ નાટક મંડળીના માલિકે પોતાને સ્વાધીન રાખ્યા છે. જે કોઇ પણ આસામી અથવા કુંપની એ હકોનો ભંગ કરશે અને ખેલ ભજી બતાવશે કે ગાયનો છાપશે તો તેના પર તેને જોખમે અમેરિકાએ કાયદેસર પગલાં બરવામાં આવશે.

આ ચોપડી સને ૧૮૮૭ તથા ૧૮૬૭ના આકટ પ્રમાણે રજીસ્ટર કરાવી છે.

આ લખાણથી મુંબઈ તેમજ દેશાવરના હીંદુસ્થાનનાં દરેક ભાગના નાટક કંપનીના માલિકોને, નાટક તથા ગાયનોની ચોપડીઓ છાપનાર તથા પ્રગટ કરનારાઓને તથા જાહેર પ્રગળને ચેતવણી આપવામાં આવે છે કે હમારો “ બૂલ-બુલઈયાં ” નામનો ખેલ તમામ જુઝાની તેમજ ગાયન સુધાં હીંદુસ્તાનમાં લાગુ પડતા કાયદાઓ પ્રમાણે રજીસ્ટર કીધો છે અને એ ખેલના લખાણ તથા ગાયણો છાપવા તથા પ્રગટ કરવાનો તેમજ ભજી બતાવવાનો એકલો હક નવે નામે ઉભી થયલી નવી આલફ્રેડ કંપનીના માલિકને હસ્તક સ્વાધીન છે અને કોઇપણ ધણી ઉપલા ખેલના ગાયનો અથવા લખાણની ચોપડીઓ છાપાવશે યા પ્રગટ કરશે યા એ ખેલનો વધુ ઓછો ભાગ પોતાના કોઇપણ ખેલમાં આમેજ કરશે યા ખેલ આખો યા થોડે ભાગે કંપનીની લેખીત રજી શીચાય જાહેરમાં કે ખાનગીમાં ભજી બતાવશે તો તે સખશ મજકુર નવી આલફ્રેડ કંપનીના માલિકને નુકશાની બરી આપવાને પાત્ર થશે એટલુંજ નહીં પણ મજકુર માલિકો એના સખશને કોર્ટના “ ઈન્જકશન ” અથવા મનાઇ હુકમની રૂએ તેમને કંપનીના હકનો ભંગ કરતા ગટકાવશે. કંપનીના આગલા ખેલના આમમાં ચોક્કસ સમજોસર જે નાખતી કરવામાં આવી છે તે ઉપરથી કોઇપણ સાહેબોએ બુલાવો ખાઇને મજકુર કંપનીના હકોનું વધારે ભંગાણ કરવું કહી.

લીંઠ માણેકજી જીવજી ભારતર,

માલિક

નવી આલફ્રેડ નાટક મંડળી.

ભૂલભુલૈયાં નાટકનો ટુંક સાર.

અંક પહેલો.

સીન પહેલો—દ્રોપ સીન ઉચ્ચકાર્તા શાહજાદી દીલારા, કે જેણી તારતરીના નવાખ જમીનને ખરાં જીગરથી ચાલતી હતી. તેણી નજરે પડે છે. તેટલામાં તેણીનો ભાપ નવાખ જાફર દાખલ થઇ ખખર આપે છે કે બોખારાનો સુલતાન કે જેની સાથે તેણીએ પરણ્યાના પાડી છે તેણે લડાઇ માટે અને દીલારાને પકડી જવા માટે એક ફોજ મોકલી છે જાફર તેણીને દીલારા આપનાં ધીરજ આપે છે કે તે છેવટ સુધી તે પોતાનાં જમનાદનાં રાજ્યનું રક્ષણ કરીને પોતાની બહેન કે જેણી બોખારાના નવાખને ચલાતી નથી તેના હાથમાં જવા દેશે નહીં.

સીન બીજો—બોખારાના સુલતાનના લશ્કરનું નજરે પડવું. તેઓના સીપાહ સાલારનું દીલારાને પકડી જવા માટે લશ્કરને ઉશ્કેરવું લડાઇમાં હારી જતાં જાફર અને દીલારા દુશ્મનોના હાથમાં પકડાવા કરતાં છુપે વેધે નાશી જતાં નજરે પડે છે.

સીન ત્રીજો—જાફર અને દીલારા પોતાનાં કમનમીય માટે વીલાપ કરતાં આગગાડી મારફતે નાશી જવાની તૈયારી કરે છે.

સીન ચોથો—આગગાડી સીમનલ નહીં મલવાથી રસ્તામાં થોભે છે. જાફર અને દીલારા તેમાં નાશી જતાં નજરે પડે છે. જ્યાં યુરોપીઅન માર્ડની દેશીઓ તરફ ઉદ્ધત વર્તણૂંક માટે રમજી ખટપટ આવે છે.

સીન પાંચમો—તોફાની શત્રુ અને બારે વરસાદમાં રેલવે પુલનું તુટી પડવું. આગગાડી કે જેમાં જાફર અને દીલારા નાશી જતાં હતાં તેનું બાગેલા પુલ ઉપરથી નદીમાં તુટી પડવું.

—દ્રોપ સીન.—

અંક બીજો.

સીન પહેલો—શસ્ત્ર નામના એક બહાદુર ધર્મવૈયાએ જાફરને નદીમાં ડુબી જતાં બચાવી લઈ પોતાને મકાને લાવવું. ત્યાં પોતાની બહેન દીલારા કે જેણીને તે ડુબી ગયલી ધારે છે તેને માટે વીલાપ કરવો, તેટલાં શસ્ત્રે આવીને દીલાસો આપવો. જાફરનું તારતરી દેશ તરફ રવાના થવા માંગવું અને જવું. પાછળથી શસ્ત્રનું પણ જાફરને ખાતર તારતરી દેશ તરફ રવાના થવું જો કે શસ્ત્રને અને તારતરી દેશને અતી મોટી દુશ્મનાઈ છે કારણ કે એકવાર શસ્ત્રે તે દેશને તારાજ કર્યો હતો.

સીન બીજો—તારતર દેશના એક રહીશે દીલારાને નદીમાં ડુબી જતા બચાવીને પોતાના મકાને લાવીને રાખવું. ત્યાં તેણીનું પણ પોતાના ભાઈને નદીમાં ડુબી ગયેલા ધારીને વીલાપ કરવું. પોતાના જીવ બચાવનાર તરફથી તેણીનું બાળવું કે તેણી પોતાના આશ્રક નવાબ જમીલના દેશમાં છે જેથી તેણીનું ખુશી થવું. અને મરદના વેશમાં હપ્તીમ તરીકે નવાબનાં મહેલમાં દાખલ થવા માટે ઘેરથી નીકળવું.

સીન ત્રાજો—નવાબ જમીલના એક ખીદમતગાર અબ્દુલ કરીમનું મકાન અબ્દુલ કરીમની વફાદાર નામની ધણીઆણી જેણી અબ્દુલ કરીમને ચઢાતી નથી તેણીની પોતાના ચારની સાથે નાશી જવાની તદખીર કરવી. તેટલામાં અબ્દુલ કરીમનું આવી પહોંચવું અને બંનેનો ભારે ગભરાટ. અબ્દુલ કરીમનો પોતાની ધણીઆણીની વફાદારી ભરી ચાલયલણ અને પતીવ્રતાપણાં માટે ભારે એતેકાદ રાખવો. વફાદારે પોતાના ચારને છુપાવી અબ્દુલ કરીમને બનાવીને ચારને નસાડી મુકવો.

સીન ચોથો—નવાબ જમીલનું જમીલાએ પોતાને નાકબુલ કરવાથી અતી ખેચેન થવું. જેથી ગમ વીસરાવવા એક જલસો થાય છે તેથી પણ કાયર થઈ નવાબનું ચાલી જવું અને એક દરબારીના કુકમથી અબ્દુલ કરીમનું ઝફર (કે જે હકીમના છુપા વેષે દીલારા પોતે છે) તેને નવાબ માટે બોલાવવા જવું.

સીન પાંચમી—દીલારાનું પોતાના ભાઈને મરદના વેશમાં જરૂર નામના હકીમના નામ હેઠળ નજરે પડવું અને ત્યાં અબદુલ કરીમનું નવાખ માટે તેને બોલાવવા આવવું જ્યાં તેઓ વચ્ચે કેટલીક વાતચિત થવા બાદ તેણીને હકીમ તરીકે નવાખના મહેલમાં બોલાવી જવું.

સીન છઠ્ઠી—નવાખ જમીલનું જમીલા નામની એક માણિકની બેપરવાઈ માટે વાલાપ કરવો. એટલામાં અબદુલ કરીમનું જરૂરને લઈને હાજર થવું નવાખનું કોઈના અવાજથી ચોકવું અને જરૂરનું છુપાઈ જવું અબદુલ કરીમથી જમીલા માટે કાંઈક અપશબ્દ બોલવાથી નવાખે મારીને કાઢી મુકવું. ત્યાર બાદ જરૂરનું દાખલ થઈ નવાખ જમીલની તેની તરફ અતી ઠંડાપણું છતાં તેનું દીલ છતાં તેના દોસ્ત બનવું.

સીન સાતમી—એક ઢોંગી અને ઠગારા જોગીનું દેખાવું. ત્યાં આપણા બુના દોસ્ત અબદુલ કરીમનું આવીને પોતાના નવાખ તેનાથી કંટલાઈ જઈ કદી પણ ન બોલાવે. એવી રીતનાં તાવીજનું મંત્રવું. એટલામાં જોગીના એક સાથીદારે આવીને એક સ્ત્રીના આવવાની ખબર કરતાં જોગીનું અબદુલ કરીમને ઉતાવળીમાં બહાનાં કાઢી રવાના કરવું. પણ અબદુલ કરીમને વહેમ પડતાં છુપાઈને દેખાવ જોવો અને કોઈજ નહીં પણ પોતાની સ્ત્રી વફાદારને ઓળખવું અને તેણીનું પોતાના ચાર સાથે નાશી જવાની અને અબદુલ કરીમને વાદરો બનાવી દેવાની જોગીને અરજ કરવી. ત્યાં જોગી તથા લફાદાર બંનેને ફજેત કરી ખાસડાનો માર મારવો.

—દ્રોપ સીન—

અ ક ત્રીજો

સીન પહેલો—પોતાના બાદશાહી મમનમાં જમીલાનું સાહેલીઓ સાથે નજર પડવું. ત્યાં જરૂરે (મરદના વેશમાં દીલારા) નવાખ જમીલના એલચી તરીકે આવીને જમીલાના હાથની માંગણી કરવી અને જમીલાએ તે નાકબૂત કરવી. પણ જમીલાનું ખુદ જરૂર (મરદના વેશમાં દીલારા) ઉપર આશ્ચર્ય થવું. જરૂરનું આવી જવું અને જમીલાનું તેની ઉપર કોઈક બહાને પોતાની વીંટી પોતાની દાસી મારફતે ચાદગીરી તરીકે મોકલવી.

સીન બીજો—જૂર (દીલારા)ને જમીલાની દાશીએ આવીને વીંટીનું આપી જવું. જૂર (દીલારા)નું જમીલા તેની ઉપર આશક થઈ છે એમ ઝટ સમજી જવું.

સીન ત્રીજો—આપણા પુરાણા દોરત અબદુલકરીમનું બેવફા “વફાદાર” થી તલાક લખને આવવું, અને એક નવી ચીકાસદાર માથુક શોધી કાઢી છે એમ સમજી ખુશ થવું. જોકે તેનું એમ સમજવું છે કે જેણી જમીલાની બહેન હસના છે પણ તેણી ખરીતે તો જમીલાની દાસી ઐયારા છે અબદુલકરીમ તેણીને ફાદામાં લેવા પોતાને એક રફીક-ઉદ-દીન નામનો એક ઉમરાવ બતાવે છે. બંને પોત પોતાના મનમાં એક બીજાને ડગે છે એમ સમજી ખુશ થાય છે. અને રાતના બાર વાગે નાશી જઈ બીજો ગામ જઈ લગન કરવાનું નક્કા કરે છે.

સીન ચોથો—આગમજથી કરેલી ગોઠમલ મુજબ અબદુલકરીમનું નીસરણું સાથે ઐયારાને નસાડી લઈ જવા પાછલે બારણે આવવું. જ્યાં ચારોએ તેનું છુટવાની કોશિશ કરવા અને ગરબડ થતાં પોલીસનું આવી પુગવું અને જમાદારની ગફલતથી ખગ ચારનું નાશી છુટવું અને અબદુલકરીમનું ચોર ગદલ પદરેજ થવું અને સીપાઇઓનું તેને ચોડી ઉપર લઈ જવું. ત્યાર બાદ ખરા ચોરનું આવી પુગવું અને ઐયારાનું તેને રફીક-ઉદ-દીન (અબદુલકરીમ) સમજી તેની સાથે ન શી જવું. એટલામાં અબદુલકરીમનું ચોડી પરથી ટગાઈથી છુટી આવવું અને હસીના (ખરી રીતે ઐયારા)ને બોલાવવા જતાં ધરમાંથી બીજાઓનું જગી ઉઠતાં તેને માત્રમ પડવું કે ઐયારા તે ક્યાગની નાશી ગઈ છે.

સીન પાંચમો—દીલારાનો બાપ જૂર તારતરીમાં આવી પુજ્યા પછી પારકા દેશમાં પોતાની તંગદસ્ત હાલત માટે અફસોસ કરે છે તેટલામાં શમ્શ આવીને તેને મદદ કરે છે અને પાછો મલવા કહી ચાલી જાય છે.

સીન છઠો—નવાખ જમીલના માણુએ શમ્શ તેઓના મુલકમાં આવ્યો છે એમ ખબર મળવાથી તેને કંદ કરવા જાય છે.

સીન સાતમો—જમીલાના મહેલ આગળ એક અમીર કે જેનો હાથ જમીલાએ સ્વીકારવા ના પાડી હતી ને જમીલા કોઈ જૂર નામના એક જવાન ઉપર આશક પડી છે એમ ખબર મળવાથી તેની ઉપર વેર લેવા માટે તેની રાહ જાય છે. એટલામાં જૂર (દીલારા)

આવી પુગે છે અને અમીર તેને ઘરમાં દાખલ થતાં અટકાવી તકરાર થતાં શમ્સ જુદરને જાફર સમજી મદદે આવી પુગે છે. (અહીંમાં જણાવવાની ખાસ જરૂર છે કે જાફર અને દીલારાનો દેખાવ બીજાકુલ મળતો હતો અને દીલારાએ મરદનો વેષ લેવાથી બંને ભાષ બહેનો જગ પણ્ય ઝોળખાતાં ન હતાં.) પણ્ય તેટલામાં નવાબ જમીલના સીપાઇઓ શમ્સને કેદ કરે છે. શમ્સ જુદર ઉર્ફ દીલારાને જાફર સમજી પોતાનાં કાપેલી મદદ પાછી મારી છે પણ જુદરે તે સઘળી વાતોનો ઇનકાર કરવાથી ફીટકાર નાખી ચાલી જાય છે અમીર પોડા પતી એમ સમજી ખુશ થાય છે તેટલામાં ખરેખર જાફરને આવતાં જોઇ હેરત થાય છે. કે જતાં સાથે પાછો ફર આવ્યો. અમાર જાફર પાસેથી એવું વચન લેવા જાય છે કે તે કહી જમીલાનાં અંદરમાં દાખલ ન થશે કે તરતજ જમીલા આવીને અમીરને કાઢી મુકે છે અને જાફરને જુદર સમજી કાળને ત્યાં લગન કરવા લઇ જાય છે.

સીન આઠમું—ચોરના સાથે નાશી ગયલી ઐયારા ચોરના કંગાલ ઘરને જોઈ અન્યથા થાય છે કે રીક-કેદ-દીન જેવા મોટા માણસ આગા હા માં કેમ હોતો હશે ? ચોર દાખલ થતો ઐયારા તે અજણો સમજી સવલ કરે ખરો ખુલાસો થાય છે. ચોર ઐયારા સાથે પરણવાની મંજૂરી કરતાં તેણી તુચ્છકારો કાઢે છે જેથી ચોર તેણીને ધમકા નાખી ચાલી જાય છે અને ઐયારા પોતાનાં કાપલાં કામે તરફ વરતાય છે.

સીન નવમું—જમીલાના મહેલમાં જાફર જમીલાએ તેની સાથે વગર પીછાણે એકદમ લગન કેમ કર્યા તે બાબદ અંદેશો કરે છે અને પોતાના નસીબ ઉપર ખુશ થાય છે એટલામાં જમીલા આવી તેને હજી પણ જુદર સમજી પહેલી મુલાકાત વીશે સવાલ કરતાં બેખબર જાફર ગભરાઇ જાય છે અને કોઇ બહાનું કાઢી બહાર ચાલી જાય છે.

સીન દસમું—ઐયારાને હસીના સમજીને અને તેના નાશી જવા માટે અફસોસ કરતો અબદુલ કરીમ જંગલમાં રખડે છે એટલામાં કોઇનો મદદ માંગવાનો સાદ નજીક આવતો સમજી તે જાડ ઉપર ચઢી જાય છે. ચોર ઐયારાને લઈ આવી લગનની મંજૂરી કરે છે. જેનો તેણી ઇનકાર કરતાં તેણીને મારા નાખવા ચોર તૈયાર થાય છે. તેટલાં અબદુલ કરીમ જાડ ઉપરમાં તરે આવી તેણીને બચાવી લે છે.

—ત્રે સીન.—

અંક ચોથો.

સીન પહેલો—પોતાના દરબાર રૂમમાં નવાળ જમીલ જૂદર (દીલારા)ને મોટેથી તેનો જમીલા સાથની મુલાકાતનો અહેવાલ સમજે છે. એટલામાં સીપાઇઓ શમ્સને ફેદી અવસ્થામાં લાવે છે. જૂદર (દીલારા)ની અરજ ઉપરથી નવાળ શમ્સને છોડી મુકે છે. શમ્સ જતાં જતાં નવાળને જૂદર માટે ચેતાવે છે કે તે બદમાશ છે. નવાળ જમીલ શમ્સ કાઢને જૂદર સમજી ઘોંટાળો કરે છે એમ સમજી તેના મનનું સમાધાન કરવા લઈ જાય છે. એટલામાં જમીલા પોતાના ધણીને શોધવા અવી પુગે છે અને જૂદર (દીલારા)ને જૂદર સમજી પોતાને ઘેર લઈ જવા માંગે છે. નવાળ જમીલ જમીલાને મોટેથી જૂદરે તેણીની સાથે લગન કર્યાં છે એમ સમજી જૂદર (દીલારા) ઉપર શીટકાર નાખે છે. એટલામાં જૂદર આવી પુગે છે અને ખરો બેદ જૂદર થતાં જૂદર અને દીલારા વાણ બહેન તરીકે લાંબી મુદતનાં છુટાં પડેલાં પાછાં એકમેકને ઝોળખી કાઢી મળે છે. નવાળ જમીલ દીલારાને ઝોળખીને તેના સાથે લગન કરવા તૈયાર છે.

સીન બીજો—અબદુલ કરીમ પોતાનાં ગરીબ ઘેરમાં એક ઉમરાવબદીને ખોટાં નામ હેઠળ પરજી લાવેલો હોવાથી ખરો ખુલાસો કરવાની તૈયારી કરે છે. એટલામાં ઐયારા આવી પુગી તેને તેની ચાલ માટે ઠપકા આપે છે અને વાતચીત ઉપરથી એકમેકનો ખરો બેદ જૂદર થતાં બંને પોતાના અસલ માલિકને ઘેર નોકરી રહેવા જવા તૈયાર થાય છે.

સીન ત્રીજો—નવાળ જમીલ અને દીલારા તથા જૂદર અને જમીલાના લગનની ખુશાલી. અબદુલ કરીમ અને ઐયારા આવી પુગી પોતપોતાના માલેક પાસેથી હસીખુશીમાં માફા મેળવી પાછાં નોકરીએ રહી જાય છે.

—સમાપ્ત.—

બનામે જહાદોર જાંઆફરીં. ભૂલ ભુલધ્યાં.

દીલારા—

૧

પ્યારા નામ નીરંજન રખ તુ પત
સુલતાન જગત કીરતાર
સકલ રાજન બરનન ધન ધન—પ્યારા.
હમરી ગત સંવાર અખ તુલો કીરપા નીધાન,
નામ તેરો જગત નાથ દુઃખ લંજન—પ્યારા.

લશકર—

ચલો જંગ કરેં ન દીરંગ કરેં દીલ તંગ કરેં
મીલ દંગ કરેં સબી સંગ કરેં ચલો યારો સારો
મારો મારો છાપા મારો ઘાત કરો સબી સંગ કરેં—ચલો.
હમ જરી રીતમગરી રીતમગરી દીખાએં યારો
રીપાહગરી દીલાવરી દીખાએં હાં હાં હાં હાં
કામસે નામ દય યાર. ઈધર ઉધરસે ભરકે કીસે
જરસે હમ શીરં

જાફર—

૩

બદ કીસમતીએ હો ગએ સામાં નએ નએ
હાસીલ છીએ દંય હસરતો અરમાં નએ નએ
ગુરખતમે સએરે લાખલો ગુલ અખ કહાં નસીમ
સહેરા નએ નએ હય ખીયાયાં નએ નએ
કરતા હું કુદ્ર અપને દીસે લખત લખતકી
પએદા છીએ દંય લાખલે અખશાં નએ નએ

દીલારા ને જાફર—

૪

મન પરદેસી છાંડ ચલે
બન બન બટકત હાએ હાએ અખ કખલગશીરકર આનાજી
છાંડ નગર અખ જંગ પાએ. તો,
હરસે ધીયાન લગાના—છાંડ ચલે.

સાંધાવાલો—

૫

માલા મુંખર્ધલાં બનયા દીકોટ ડાકુન કાવ દેઇના
આલા ખંડાર્યા ઘાટે તીય ગાડી હોતી ટાટ

આતા બોમદાતુન ગાડી કાવ જામના
માજી મવાલ્યાચી રાધા કાશી બોપલા દુધા
ગોરે ગાલ દેના તન રાહીના.

દ્રોપ સીન.

બાફેર—

૬
દુખવા સહા નહી જાએ રે દાવરા મોસે
નીર તીર પીર બસે ધીર જીયા જાએ રે
૨ હાલમે હય ચે બેકારી
હર રંગમે તર્જ આહો જા.રી
આમાન હોં મુશકીલે હમારી

કર અપના જતાએ બારી—અરે હાય હાય હાય મેં સ

રાખેસ—

૭
હાફીજ ખુદા રહે મોલી આસાજી
હોં પુરન સખ બતીયાં મગન મગન દીન રતીયાં
કોરદેગાર હરદમ દુખ ટારે ધધર ઉધર ખાર
નકર, કામસે કામસે દામસે ખુશી હાં.

વફાદાર—

૮
હી દાર ચાર છએલાસે નયનાં લગાએ જે
નયનાં લગાએ જે સયનાં લગાએ જે
ચાર મેરા આત્મા જોગન મેરા બાબા
સુરત મોરે સૈયાંકી મનકા ન જાએ રે
બાન મોરી બોલી ઉમર મોરી કબોલી
અખ આખમાર ગજરસે નયનાં લગાએ જે

વફાદાર —

૯
વારી જાવરે સાંવરીયા તોપે વારનાર
તન મન ધન સખ તોપર વારે
ધર દર જર સખ તોપે નીસારે
કબતક કાતીલ જનકર ખજ મારનારે

અવધયા—

૧૦
હમે દમ દેકે સઓતન ધર જના
સઓતન ધર જના બએરન ધર જના
જુરી કાસ લુતસે ફેરી મહેપર અપને બીસમીધકે
જો હોતા જસ મેરા તો સુખ લેતી હાય કાતીલકે

૧૦૫૭૭ ઉલકતકા મળ જળ કાષ્ઠ મર જાએ તો જાએ
એહ દેઈ સર અએસા હએ કે સર જાએ તો જાએ

તેરી ગલીકે સએા સએા ફેરે

તુમ ન ફેડો ચાહે ફેડે જમાના

કંચની—

૧૨

કુએ પાની ન જમએા

નજર લાગેરે—નજર લાગેરે

કુએ પાની—

મંચ જલ જમનાં જરનકો ગધથી—

દેખ ઝલક તુરત બાગીરે—

કુએ પાની—

કંચની—

૧૨

ખટ છાડો સાંવરીયા બરે રી

ગધથી બજરીયા લે આઈ હલદી

મોઝ બાલે બેખનવા પે છાં જરદી

ગધથી મંચ પનીયા બીમારી ડગરી

મુએ ચાતુર તુરકવાને ફાડી ગરી

અંક કીમ—

૧૩

સખ ધર પાગલ સખ ધર પાગલ સખ ધર દીવાના

અન્દર પાગલ પાગલ ચક્રમે આના

નોકર પાગલ ચાકર પાગલ કીસકા ગમખાના

સખમે અખદુલ કરીમ દાના

ચા ખુલ્લ કયા હુવા ગજબ, ચા ખુલ્લ પાગલ હય સખકે સખ

કયા કરના મેરે મએલા, હંચ પાગલ આલા અએલા

અખ ખૂન હમારા ખવલા, છુટા પીના ખાના

આગ લગાએા તુમ દરદર શીરના હો મ

સખમે અખદુલ કરીમ દના.

ટ્રોપ સીન.

ઝહેલીયાં—

૧૪

હુમ હુમ હુમ હુમ હુમ હુમ હુમ હુમ નાયત ગતઅત

બાજત તાલ

ફેમ હુમ હુમ હુમ હુલફ કગત હુમ તાતત થઈ તાત

સુનદર આલ

નયન તુમહારે હંચ મતવારે રચનસે કારે અય જાની

સયનકે બાલે ખૂન નીકાલે ઢંગ નીરાલે લાસાની
તત રાંગ તક તક ધીધી કોટ ધીધી ધીધી કોટ
ધીલાંગ તકથોતકટ ધીકટ તક તક તક તક તક ધીલાંગ
ધીલાંગ તક ગીધી ગીન થઈ.

સહેલીયા—

૧૫

સુન પ્યારી મોહેના બતીયાં હમરી દીલ જનનાંસે લગાના
શરમાના કયું બલા
હયં ચેહ અખીયાં પ્રેમ ચખીયાં સખ સખીયાં વારીયાં
હય ચેહ સારી છય ન્યારી હય પીયારો પીયારીયાં.

જમીલા ને સહેલી—

૧૬

જાએજી જાએ ન નખરે દીખાએ લો ખીચકારી જાન
ખીચારી કપસી હયગી નન્ની બોલી બાલી
અયસે દે દમ દામમે લાનેવાલે દેખે બાલે
હમ નહી હરગીજ જાનેવાલે ખતતી હોજી કયું નાદાન
ખરખાદ ન કર નાશાદ નકર આજાદ જો વોહ એજા જમે' હય
જહાદ ન હો સૈયાદ ન હો, ખેદાદ ચેહ કયું અંદા જમે' હએ

જમીલ —

૧૭

જો પીયા આએના મોમે સહા દુખ જાએના
જયા જાએ જરાએ સતાએ જયા
સુજકા માગલૂમ ન થા પહેલા લગાના દિલકા
મેરે પહેલુમે હમેશા થા દીકાના દિલકા
યાદ આતા હય ખુશીકા વોહ જમાના દિલકા
અખ તો મુશકીલ હય મેરે કાબુમે આના દિલકા
જાન લેજાતા હય કમઅખત એહ જાના દિલકા
સુખ પાએના દુખ જાએના કુછ લાએના

સહેલી—

૧૮

છએલા સુન્દર લેના સુન્દર થમ થમ જા
ન જાના બહડ કર શીકરા ધડ કર સરપર ચહડકર મત ધીતરા
એજી જવાન દેખો જરા
મેરી મુઠીમે' કયા કુન્છ બૂલે બાલે હો કયા બોલે બાલે હો
ગુનમે નીરાલે હો સોચો. જરા

જૂઝર (દીવારા) ને સહેલી--૨૯

જાજા જાજા સુન્દર દીવાની અયસે નખરે ન કર જા
વાહવા વાહવા
જાજા દીવાની કમસી ઠાની
ખાર ખાર હઠીલી નાર હમમે હમમે કરતાર-જાજા
એજ સંવરીઆ લેલો મુન્દરીઆ નખરે અજ ન દીખાઓ
આહા આહા આહા આહા.

જૂઝર (દીવારા) ને સહેલી--૧૦

ખડે જગ સરવર સુલતાન જૂઝર
મેરે સરપર નએશર કર લડકર
બીડ કર કમતર મતકર ખટકા
નટખટ હરદમ કરે લટકા
હરદમ મલાલ ડાલો દિલસે નીકાલ મેરે
જુકા જાજાલ નહો પયગામો ખડે, ધરકા
અગર હય જૂઝર નામી
એ નાદાની કયસી ઠા ॥
યે નીશાની હય લેખની
ઝગડા નકર એ લં નટખટ જા--ખડે

અધ્યારા

૨૧

ચમકત તન ચટક મટક લટકસે ચલત જાની ચલત
ફીરત જાની
સુન્દર સુન્દર સુખડ નાર, કરત કરત સોલા સીંગાર
અકડ ફખન જોખનપે તન જીયરા હરત જાની
જાખાખ આતેલી હંગામે અયશ હુર આયા
નીસાર હોનેકા આરીજાપે મેરે તુર આયા
ખીઆલ દીલમે જાજાઓકા ખેકુસુર આયા
હજાર નાજાસે કહેતાં હુવા ગુરુર આયા
અય મરતે નાજા, યેહ ખાદિમ તેરે હુજુર આયા
મચલ મચલ ચલત ડગર કુચલક દીલજાની--અકડ.

અં ૦ કરીમ ને અધ્યારા-- ૨૨

તેરી મેરી જોડા જાની
પીયા પ્યારેપે જાઉં નીસાર સુન્દર જીયા પ્યારે આજા
મંચ વારી
મેરી જાનં નયનાસે નયનાં લડાઓ

મુઝે બારીસી સાડી દીલા બારે જસમે ગોટા કીનારી મસાલા
 તુઝે બારીસી સાડી દીલાદુ મંચ જસમે ગોટા કીનારી મસાલા
 હો આલા સુનદર દીલબર મનદર બન

અંક ૨૩ કૃત્રીમ—

અરે હાં હાં દીવાના બનાઉંગા
 હટ હટ મરદક કે ધરપે લગાઉંગા
 ચલા બખે બચા નહી માફ નયા
 ચલા દાલુ તેરા અબી ડાલુ ચયા
 અરે હાં હાં મદારી નચાઉંગા નાય
 નાય બેટા નાય બેટા નાય બેટા નાય
 એક દો ત્રીન ચાર પાંચ બેટા નાય
 બેટા તુઝે મંચ બંદર બનાઉંગા—હટ

અંક ૨૪ સહુ નીચો—

અએસી કએસી ધોકા ધડી સરપર આફત હએ પડી
 કએસી પડી કીસપે પડી
 બોલો જરી બેખબરી
 ધર દર તજ લેકર જરે સરપર ગમ વાએ વાએ
 જનેસે બે લાગ ગમ—કયા
 લાગ ગમ હાએ હાએ
 મનતર ચલ વોહ ચંચલ ધરમે નીકલ હાએ
 કએસી બડી દીલકી કડી દેખે જરી ફુખમે પડી
 ધમસે કહાં કુદ પડી

અંક ૨૫—

અરે હાં આલમમેં ધુમે સજ દુશવારીયા હમને ગુજરીયાં
 દરદહી દાઝ કરને

બખતકી ખુબીયાં, જલ જ કુબીયાં વતનસે છુટે હરસે
 અંક ૨૬ જમીલા—

તોસે લાગી નજરીયા ઝટપટ ચલો સાવરીયા
 કચસી મેરી બીસારી ખબરીયા
 કચસી પાગલ ચેહ સારી નજરીયા
 આવોજ આવોજ લગન લગાએ.
 ચલો જલદી સંવારો સજરીયા
 આઓ હબીલે સજનવારે
 ચલ ચલ પીયારી તોરી બારી ઉમરોન

જાધ્યાસ—

૨૭

કપિ જયરા મોરા કપિ જયરા મોરા કપિ જયસ તન
થર થર થર થર લરજત હાએ
જને મઓલા મેસ જને મઓલા—કપિ
અરે હાય મંય કયા કરે જન ચલી મંય તો મઓતકે
દેશ મેહમાન ચલી ટુટી હય આસા
નીરાસ જયા હાય હાય.

અધ્યાસ—

૨૮

મેરી હસતી મીટી હાય કયસી બેકસા
અય પરવરદીગાર મય કીસ દુખમે હું ફંસી
અય મઓલા તુ અઓલા તુ દાદગર
હય બરતર તું સરવર તું—મેરી હસતી.

જાફર—

૨૯

શીરતા લટકા કયા સર પટકા
નાગન લટમે અટકા હું
દેખા ખટકા જટપટ સટકા
પુરા અપની હટકા હું
મીલી વોહ પ્યારી બાદે બહારી
બાગે નસીબમે ગુલ ખીસે ન્યારે
હીલ મીલ સારે ખુશ રહે
જનકા શાનમે ધરધની ખતું
હીલ ગની ચેહી મન કની
બનકર દુલા મંય જટ નટ ખટકા

જમીલા—

૩૦

બાકે સખ્યાઈ કયસો હુંભાએ લીયો હા
મેરી ન્યારી દીલદારી સજનપર વારી વારી બાર બાર
પ્યારી જાધ્યા—બાકે સખ્યાઈ
પુર બહાર હું શુક્ર ઓ જર હું તરાહદાર હું મંય નીગાર હું
શાદમાનહું દીલસીતાન હું આલીશાન હું જાંનીમારહું
કરકે નાજ અબ દીલબર પરહા
હરદમ મટકત લટકત ચલતહું

દ્રોપ સીન.

અં ૦ કરીમ ને અધ્યારા— ૩૧

સુન દીલખર સુંદર જન જન
સખ તન મન ધન કુરખાન જન
પડી જે નજરીયા ૭૦ મેરી સુંદરીયા જોખન બરી
મદમાતી ગુજરીયા—
મીલકે સાવરીયા ચલેંગે બજરીયા
ચમક દમક રંગ લાએંગે જહરીયા લે દુંગા જહાં
મંચ ઘોડા ગાડી લેદુંગા—જહાં મંચ બાગે બાડી
લેદુંગા જહાં
મય મીડી તાડી લેદુંગા—જહાં.

સહેલીઓ—

૩૨

રંગરલીયાં કરગુધ્યાં કુલવરીયાં પ્યારીયાં રંગરલીયાં
થુન થુન નગ નગ જગત નગ નગ થરકી જગત કુકે થરકી
કુજે રંજ કુજે રંજ કુજે ધાધા—રંગ રલીયા
પ્યારા પ્યારા સમા આયા પાયા ન્યારા સારા દીલ જની
મીલે ગલ ખીલે—૨૦

૩૩

લો મુલસે બરલો ગુલાબીયા શીગુફે વો ખોલાવો
નીશાતોંકા બદાર કામ ખુશીકે રંગ ઉડે ગમકો બુલાવો
ઓ સાધી જમાદે ફાગ અય / કી હો બદારે
મિટાદે દિલમે ગમકો છાએ રાગ
રહે અયશોંકા દીલમે લાગ આખામે
છાએ ખુશીકી દરદમ બદાર—લો

અધ્યયારા—

૩૪

મંચ બાજ આખા દિલકે લગાનેસે
મોહે સંગ લીઓ કયલા બદાનેમે—મય બાજ આખ
આજ ફોર અપનાં ગયા વક્ત મુજે યાદ આયા
જે રે દીવાર કોમ આશકે નાશાદ આયા
દિલ ચુરાનેકા વોહી બાનીએ ગેદાદ આયા
મંચ તા અધ્યાર થી એક મેરાબી ઉસ્તાદ આયા
મીલનેકો આખ ગુધ્યાં સાજનેકો લાખ
લગી મેરી મેહિનત દીકાનેમ—મંચ બાજ આખ

સ મા સ :

